

Ps. 104:10–15, 27–30 Vuorten rinteille sinä puhkaisit lähteet,
vedet juoksevat puroina ja virtaavat laaksoissa.

Ne juottavat kaikki maan eläimet,
villiaasikin saa sammuttaa janonsa.

Niiden äärellä asuvat taivaan linnut
ja visertävät lehvissä vesien partailla.

Sinä juotat vuoret korkeuksien vesillä,
ja maa kantaa sinun töittesi hedelmää.

Sinä kasvatat ruohon karjaa varten ja maan kasvit ihmisen viljeltäviksi, että hän saisi
leipänsä maasta.

Sinä kasvatat viinin ihmisen iloksi, öljyn hänen kasvojansa kaunistamaan ja leivän
hänen ruumiinsa voimaksi.

Kaikki luotusi tarkkaavat sinua, Herra,
ja odottavat ruokaansa ajallaan.

Sinä annat, ja jokainen saa osansa,
avaat kätesi, ja kaikki tulevat ravituiksi.

Kun käännyt pois, ne hätääntyvät,
kun otat niiltä elämän hengen, ne kuolevat
ja palaavat maan tomuun.

Kun lähetät henkesi, se luo uutta elämää,
näin uudistat maan kasvot.

Olkoon Herran kunnia ikuinen! Saakoon hän iloita kaikista teoistaan. Ps. 104: 31

Psalmi kertoo Jumalan luomistyöstä. Kun maailma oli valmis, Jumala katsoi, että niin oli hyvä. Tästä kaikesta voi iloita! Psalmi tuo myös esiin sen, kuinka riippuvainen ihminen on ravinnosta ja vedestä, Jumalan hyvyydestä. Kaikki luotusi tarkkaavat sinua, Herra, ja odottavat ruokaansa ajallaan. Sinä avaat kätesi, ja kaikki tulevat ravituiksi. Kun käännyt pois, ne hätääntyvät, kun otat niiltä elämän hengen, ne kuolevat ja palaavat maan tomuun.

Psalmi jatkaa, kun lähetät henkesi, se luo uutta elämää, näin uudistat maan kasvot. Kun pysähtyy katsomaan ympärilleen, voi havaita sen kauneuden, mikä meille on annettu. Mutta samalla näkee sen, että kaikki ei ole kohdallaan. Ilmastomme muuttuu, ei enää ole samanlaisia lapsuuden kesiä.

On toki ennenkin ollut monenlaisia kesiä, mutta tänä kesänä olen erityisesti kaivannut lapsuuden lempeämpiä kesäaamuja, ei niin kuumia, muttei tietysti kylmiäkään. Hengittäminen on ollut monelle raskasta. Satoa on kuivunut ja nyt on alkamassa korvauksia viljelijöille. Hyvä niin.

Mutta satoa tarvitaan entistä enemmän joka paikkaan, sillä emme pysty ruokkimaan koko maailman väkeä. Kirkossammekin olemme huolestuneita näistä asioista ja 10 vuotta sitten laadittiin kirkon ilmasto-ohjelma.

Sen ohjeet nousevat Raamatusta ja siitä, mitä tiedämme tällä hetkellä, mikä on oma ymmärryksemme, asiantuntijoiden ymmärrys. Voimmeko vaikuttaa vaikkapa ilmaston lämpenemiseen.

Tämän ohjelman alkuun arkkipiispamme Jukka Paarma kirjoitti esipuheessaan silloin näin: Meille juuri nyt eläville ihmisille on säilytynyt ennen kokematon vastuu tulevaisuudesta.

Mitä nyt teemme tai jätämme tekemättä, vaikuttaa tulevien sukupolvien, lastemme ja lastenlastemme, samoin koko Jumalan luomakunnan elämään. Siksi meitä kutsutaan pysähtymään seuraavien sanojen äärelle: kiitollisuuteen hyvän Jumalan lahjoista, kunnioittamaan elämää ja Jumalan luomakuntaa sekä etsimään kohtuullista elämäntapaa.

Kiitollisuus, kunnioitus ja kohtuullisuus. Kolme tärkeää sanaa, jotka nousevat Raamatun kirjoituksista. Jo alkulehdillä ihmiselle annettiin tehtäväksi viljellä, mutta samalla varjella luomakuntaa ja pitää huolta muista luoduista.

Ihmisen osa on kiittää Jumalaa hänen lahjoistaan ja pitää niistä hyvää huolta. Ympäristöongelmat kertovat ainakin osittain siitä, että ihminen on jotakin laiminlyönyt. Ihminen on pyrkinyt viljelemään käyttämään luomakuntaa itselleen parhaalla tavalla. Ja paljon hyvää on saavutettu. Se kaikki on myös Jumalan lahjaa, josta voimme olla kiitollisia.

Mutta kiireessämme vaurastua, olemme monesti unohtaneet varjelen, niin maan kuin ilman. Tai hyvät seikat ovat painaneet vaa'assa enemmän. Ihminen tuntuu heräävän vasta kun se varjelemattomuus satuttaa häntä liian paljon. Eli seuraukset alkavat näkyä.

Vaikka olemme paljon viisastuneet, viisautemme ei silti ole nähnyt tarpeeksi pitkälle niissä valinnoissa joita on tehty vaurauden saavuttamiseksi. Meillä ei ole Jumalan viisautta, vaikka sitä me tavoittelimme syntiin lankeemuksessa.

Muovi on kuitenkin muovia ja sille nyt mietimme, mitä tulisi tehdä. Se on läsnä kaikkialla ja sen hyödyt ihmiselle hyviä monin tavoin. Mutta nyt sitä on vesistöissä ja eläimet syövät sitä ja onko sitä meissäkin kuinka paljon. Estävätkö vahakoisan toukat maapallon hukkumasta muoviin? Kuka alkaa kokeilla uutta muovitonta kelmaa, kun sitä kauppoihimme saadaan, vai onko sitä jo? Nettikaupasta jo saa? Olemmeko valmiita uusiin tottumuksiin?

Ihmisen lohtuna, meidän kaikkien on kuitenkin se, että Jumala kuitenkin pitää huolta luomakunnastaan ja meistä. Voimme hukkua täällä jo niin moniin asioihin. Meillä niin kuin luomakunnalla on edessä uusi aamu, kun Jumala kerran luo uutta. Hän luo jo nyt. Jumalan armo voi uudistaa ihmistä niin, että hän kykenee muutoksiin.

Ihmiselle se on työlästä ja joskus mahdotonta. Mutta Jumalan armo tekee meissä ihmeitä, kun se meitä koskettaa. Rakkaus on vahvin liikkeelle saava voima, sanoo tuo ilmasto-ohje. Rakkaus, kiitollisuus ja kunnioitus luomakuntaa kohtaan ja sen antajaan. Syvin voimanlähde ei ole syyllisyydentunto, vaan taju perimmäisestä yhteenkuuluvuudesta kaiken luodun kanssa ja rakkaus luontoon.

Jumala on tänäänkin lähellä luotujaan antaen ihmiselle toivoa, joka estää lamaantumasta haasteiden edessä ja löytämään kohtuullisen elämän tavan.

Jumala on antanut tämänkin päivän meille lepopäiväksi. Pyhitä lepopäivä. Tänään voi antaa mahdollisuuksien mukaan itsensä levätä. Silloin antaa monelle muullekin siihen mahdollisuuden, jopa luonnolle.

Turhan kuluttamisen sijaan voi laulaa ja rukoilla, liikkua luonnossa, ottaa päiväunet, tavata ystäviä tai käydä jossakin tapahtumassa ja konsertissa. Kaikille ei ole kutsu erakon elämään, että voisimme viettää kohtuullista elämää. Saamme jokainen miettiä yhdessä Jumalan kanssa, millainen olisi minun kohtuullinen elämäni. Mitä tarkoitan vauraudella ja onko minulla jo se? Miksi aina haluan lisää? Vai riittäisikö tämä. Monet ikäihmiset voisivat olla meille esimerkkeinä, miten vähällä toimeen on tultu ja tullaan.

Meille on luvattu myös taivaallista rikkautta luomakunnan lisäksi. Millaista Hengen rikkautta Jumalalla on meillekin tarjota Poikansa työssä ja Pyhän Hengen lahjoissa. Suurimpana armolahjana iankaikkisen elämän.

Pastori Päivi Liukkonen